Lietas materiāli Nr.132007614/6
Lietvedības Nr.104AA-0763-14/9

S P R I E D U M S

Rīgā, 2014.gada 19.novembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese I.Amoliņa
tiesneses I.Brimerberga un A.Nicmane

apelācijas kārtībā rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. B/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{6}panta otrās daļas, sakarā ar /pers. B/ iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2014.gada 15.aprīļa spriedumu.

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

k o n s t a t ē j a

2013.gada 14.augustā Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas patruļpolicijas pārvaldes Ceļu policijas bataljona jaunākais inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. PA 958531 par to, ka 2013.gada 14.augustā pulksten 10.13 Rīgā /pers. B/, vadot transportlīdzekli /TL marka/, reģistrācijas Nr. a/m numurspa K.Ulmaņa gatvi no O.Vācieša ielas puses Vienības gatves virzienā, un izbraucot no ieskrējiena joslas, nedeva ceļu transportlīdzeklim, kurš brauca pa K.Ulmaņa gatvi un kuram bija priekšroka. Konstatēts, ka ir pārkāpts ministru kabineta noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" 93.punkts un atbildība par šo pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā- Latvijas APK) 149^{6}.panta otrajā daļā.

Ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja Administratīvās nodaļas galvenās inspektores 2013.gada 26.septembra lēmumu /pers. B/ par Latvijas APK 149^{6}.panta otrajā daļā paredzēto pārkāpumu uzlikts naudas sods Ls 10 apmērā.

Šo lēmumu /pers. B/ pārsūdzēja augstākstāvošā iestādē.

Ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2013.gada 1.novembra lēmumu Nr. 2783 (turpmāk tekstā - Iestādes lēmums) atstāts negrozīts Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja Administratīvās nodaļas galvenās inspektores 2013.gada 26.septembra lēmums.

Iestādes lēmums pamatots ar norādītajiem argumentiem.

Izvērtējot lietas materiālus un ceļu satiksmes negadījuma vietā veiktos fotouzņēmumus, secināts, ka transportlīdzekļu sadursme, kurā tika bojāts kravas automobilis un automobilis Toyota Avensis, notikusi uz K.Ulmaņa gatves, uzbraucot uz dzelzceļa pārvada, virzienā no O.Vācieša ielas puses Vienības gatves virzienā. Izvērtējot ceļu satiksmes negadījuma vietā veiktos fotouzņēmumus un ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokola shēmu, secināts, ka abi transportlīdzekļi pēc ceļu satiksmes negadījuma, ņemot vērā, ka kustība konkrētajā posmā bijusi lēna, atrodas praktiski notikuma vietā, kas sniedz samērā pilnvērtīgu priekšstatu par abu transportlīdzekļu izvietojumu ceļu satiksmes negadījuma brīdī. Iestāde secinājusi, ka kravas automobilis ar piekabi atrodas pirmajā kustības joslā, praktiski paralēli braukšanas joslu sadalošai līnijai, konkrētajā situācijā, līnijai, kas atdala ieskriešanās joslu no pamatjoslas. Minētais netieši apstiprina kravas automobiļa vadītāja situācijas izklāstu, ka viņš braucis taisni, t.i., nemainot kustības virzienu. Savukārt, automobilis Toyota Avensis atrodas uz horizontālā ceļa apzīmējuma, ieslīpi, ar priekšējo daļu vērstu pretēji pulksteņa rādītāja virzienam. Minētais netieši apstiprina, ka tā vadītājs centies veikt un veicis pārkārtošanās manevru no ieskriešanās joslas uz pirmo kustības joslu.

Izvērtējot fotouzņēmumos redzamos transportlīdzekļu bojājumu raksturu, Iestādei nav radušās šaubas, ka kravas automobilis sadursmes brīdī bijis kustībā. Uz to norāda skrāpējumi uz labās puses degvielas tvertnes aizsarga. Šo faktu nenoliedz arī pats kravas automobiļa vadītājs. Līdz ar to arī iestāde uzskatījusi, ka nav pamata lietā noteikt autotehnisko ekspertīzi, lai noteikt vai kravas automobilis bijis kustībā vai stāvējis. Tāpat no fotouzņēmumiem redzams, ka degvielas tvertnes aizsargs ir minimāli izvirzīts ārpus priekšējiem riteņiem. Līdz ar to rodas skaidrojums, ka automobilis Toyota Avensis pirms transportlīdzekļu sadursmes ir stāvējis. Taču, neatkarīgi no tā, saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu prasībām automobiļa Toyota Avensis vadītājs, piebraucot bez jebkāda intervāla, nedrīkst radīt šķērsli citam satiksmes dalībniekam, konkrētajā gadījumā, kravas automobiļa vadītājam.

Izvērtējot kopumā lietas materiālus, Iestāde secinājusi, ka konkrētajā gadījumā Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi saskatāmi no automobiļa Toyota Avensis vadītāja puses, jo, saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumiem, veicot kustības virziena maiņu un izbraucot no ieskrējiena joslas, jādod ceļš pa pirmo kustības joslu braucošiem transportlīdzekļiem. Ja arī konkrētajā situācijā bija izveidojies neliels attālums starp kravas automobili un priekšā esošo transportlīdzekli, automobiļa Toyota Avensis vadītājam nebija pamata uzskatīt, ka kravas automobiļa vadītājs dod viņam iespēju pārkārtoties uz pirmo kustības joslu. Šajā gadījumā automobiļa Toyota Avensis vadītāja rīcību nosaka Ceļu satiksmes noteikumu 93.punkts, kas paredz, ka ja izbraukšanai uz ceļa iekārtota ieskrējiena josla, transportlīdzekļa vadītājam jābrauc pa to un jāiekļaujas transportlīdzekļu plūsmā, dodot ceļu transportlīdzekļiem, kas brauc pa šo ceļu. No lietas materiāliem Iestāde viennozīmīgi secinājusi, ka automobiļa Toyota Avensis vadītājs nebija pilnvērtīgi izvērtējis situāciju uz brauktuves, kas bija par iemeslu notikušajam ceļu satiksmes negadījumam.

Nepiekrītot Iestādes lēmumam, /pers. B/ to pārsūdzēja Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2014.gada 15.aprīļa spriedumu Iestādes lēmums atstāts negrozīts, /pers. B/ sūdzība noraidīta.

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa (turpmāk tekstā – tiesa), izvērtējot lietas dalībnieku paskaidrojumus, liecinieka liecības un lietas materiālus, ir atzinusi, ka sūdzība ir noraidāma. Tiesa atzina, ka Iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, Iestāde ir pareizi un vispusīgi novērtējusi lietā esošos pierādījumus, līdz ar ko pievienojusies Iestādes lēmuma motivācijai, sīkāku argumentu izklāstu šajā sakarā nenorādot.

Saistībā ar /pers. B/ sūdzībā norādīto argumentāciju par autotehniskās ekspertīzes noteikšanas nepieciešamību tiesa sniegusi šādu skaidrojumu.

Konkrētajā lietā faktiski nepastāv šaubas, vai automašīnas atradušās kustībā sadursme brīdi. No paskaidrojumiem lietā izriet, ka smagās automašīnas vadītājs, turpinot kustību pa kreiso malējo joslu, sajutis vibrāciju. Paskatoties spogulī, secinājis, ka tur, kur atrodas benzīnbāka, viņā iebraukusi vieglā automašīna. /pers. B/ vadītajai automašīnai ceļu nav devis, to vispār pirms sadursmes nav ievērojis. Tiesa atzinusi, ka /pers. B/ nav izpildījis Ceļu satiksmes noteikumu 93.punkta prasības un nav devis ceļu transportlīdzeklim, kuram bija braukšanas priekšroka. Apgalvojums, ka /pers. B/ vadītais transportlīdzeklis sadursmes brīdī ir stāvējis, negūst apstiprinājumu ar citiem pierādījumiem lietā un vērtējams tikai kāviņa izraudzītās aizstāvības īstenošanas līdzeklis. Tiesa atzinusi, ka noteikt autotehnisko ekspertīzi nolūkā noskaidrot kā notikusi sadursme nav mērķtiecīgi, jo sadursmes mehānisms ir skaidrs un aprakstīts lēmumā Ekspertīzes ceļā noskaidrot vai smagās automašīnas vadītājs mērķtiecīgi pakļāvis savu transportlīdzekli sadursmei vispār nav iespējams, jo šāda fakts konstatēšana vai atspēkošana nav iespējama, balstoties uz objektīviem datiem.

/pers. B/ par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2014.gada 15.aprīļa spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt kā tiesas spriedumu, tā arī Iestādes lēmumu. Sūdzības iesniedzējs /pers. B/ savā apelācijas sūdzībā norādījis, ka Iestādes lēmumā nebija analizēta situācija, kā varēja notikt sadursme Toyota Avensis priekšējai spārna daļai ar kravas automašīnas vidus daļu, kas ir šaurāka nekā kravas automašīnas kabīnes daļa. Ja kravas automašīnas vadītājs būtu braucis taisni un nevis apzināti izraisījis sadursmi, tad Toyota Avensis sadursme būtu notikusi ar smagās automašīnas kabīnes daļu. Šos apstākļus tiesa vispār nav vērtējusi un nepamatoti pievienojusies Iestādes lēmuma motivācijai. Ņemot vērā, ka tiesas secinājumi ir klajā pretrunā ar iestādes lēmumā norādīto, tajā skaitā šie pretrunīgie argumenti tika izmantoti lūguma par ekspertīzes noraidīšanai, sūdzības iesniedzējs lūdz apelācijas instances tiesu vēlreiz skatīt viņa lūgumu par ekspertīzes noteikšanu, lai noskaidrotu kā notikusi sadursme.

Saskaņā ar Latvijas APK 289^{21}.panta otro daļu 2014.gada 16.maijā tika pieņemts lēmums par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Apstākļus, ka liecinātu par nepieciešamību apelācijas sūdzību izskatīt tiesas sēdē, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija (turpmāk tekstā – tiesu kolēģija) nekonstatē.

Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma pamatojumu un apelācijas sūdzībā izteiktos argumentus, tiesu kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība ir noraidāma, pārsūdzētais spriedums atstājams negrozīts.

Tiesu kolēģija, pārbaudījusi Iestādes lēmuma un tiesas sprieduma motivāciju, atzīst, ka tā ir pareiza un pilnībā pietiekama. Tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, novērtējusi pierādījumus. Līdz ar to tiesu kolēģija saskaņā ar Latvijas APK 289^{13}.panta trešo daļu pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai un to neatkārto.

Izvērtējot /pers. B/ apelācijas sūdzībā norādīto argumentāciju, tiesu kolēģija norāda sekojošo.

Pamats personas saukšanai pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 149^{6}.panta otrās daļas ir braukšanas sākšanas un braukšanas virziena maiņas noteikumu pārkāpšanas, konkrētajā gadījumā – ceļa nedošana transportlīdzekļa vadītājiem, kuriem ir priekšroka.

Ceļu satiksmes kārtību Latvijā reglamentē Ministru kabineta noteikumi Nr. 571 „Ceļu satiksmes noteikumi".

Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 4.punkta nosacījumiem ceļu satiksmes dalībniekiem jāizpilda šo noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus, jāizpilda policijas darbinieku un to personu norādījumi, kuras pilnvarotas regulēt satiksmi, kā arī, jāievēro luksoforu signālu, ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu prasības.

Ceļu satiksmes noteikumu 93.punkta prasības paredz, ka ja izbraukšanai uz ceļa iekārtota ieskrējiena josla, transportlīdzekļa vadītājam jābrauc pa to un jāiekļaujas transportlīdzekļu plūsmā, dodot ceļu transportlīdzekļiem, kas brauc pa šo ceļu.

No lietas materiāliem un tiem pievienotajiem fotouzņēmumiem CD formātā viennozīmīgi izriet, ka transportlīdzekļa /TL marka/ nedeva ceļu kravas automašīnai, veicot kustības virziena maiņu un izbraucot no ieskrējiena joslas, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumu 93.punkta prasības. Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāde, ka kravas automašīnas vadītājs ir apzināti izraisījis sadursmi ar viņa vadīto transportlīdzekli, neapstiprinās ar pierādījumiem lietā. No lietas materiāliem izriet, ka kravas automašīnas vadītājs ir vadījis transportlīdzekli pa ceļa pirmo joslu, kurai ir braukšanas priekšrocība attiecībā pret ieskrējiena joslu un /pers. B/ bija pietiekami uzmanīgi jāizvērtē situācija, pirms veikt manevru un iekļauties transportlīdzekļu plūsmā.

Tiesu kolēģija secina, ka nav pamata noteikt autotehnisko ekspertīzi nolūkā noskaidrot kā notikusi transportlīdzekļu sadursme, kā to lūdzis apelācijas sūdzības iesniedzējs, jo ar administratīvā pārkāpuma lietā esošajiem pierādījumiem ir konstatēts, ka /pers. B/ pārkāpa Ceļu satiksmes noteikumu 93.punkta prasības.

Administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PA 958532 ir sastādīts par Ceļu satiksmes noteikumu 93.punkta prasību pārkāpumu nevis par to, ka transportlīdzekļa "SCANIA", reģistrācijas Nr./reģ.nr./ vadītājs apzināti izraisīja ceļu satiksmes negadījumu.

Tiesu kolēģija nekonstatē pirmās instances tiesas spriedumā nesakritības ar iestādes lēmuma jēgu un būtību, lai gan /pers. B/ norādījis, ka pirmās instances tiesas nolēmums ir pretrunā iestādes lēmuma argumentācijai attiecībā par transportlīdzekļa "Toyota" kustību vai stāvēšanu ceļu satiksmes negadījumā brīdī.

Krimināllietu tiesu kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa ir vērtējusi lietā esošās ziņas un devusi savu novērtējumu, novēršot jebkādas saprātīgas šaubas un Krimināllietu tiesu kolēģija pilnībā pievienojas šiem secinājumiem.

Pārbaudījusi un izvērtējusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus un /pers. B/ apelācijas sūdzībā norādītos apstākļus kopsakarā, Krimināllietu tiesu kolēģija pievienojas iestādes un pirmās instances tiesas secinājumiem, ka /pers. B/ ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $149.^{6}$panta otrajā daļā.

Vienlaikus tiesu kolēģija uzskata, ka /pers. B/ piemērotais sods ir samērīgs un atbilstošs likuma prasībām, naudas sods Ls 10 apmērā noteikts panta minimālajā sankcijas robežā.

Konvertējot /pers. B/ uzlikto naudas sodu Ls 10 uz euro, tas sastāda EUR 14,23 (četrpadsmit euro 23 centi).

Ar 2014.gada 1.janvāri par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts Latvijas APK 149^6.panta otrajā daļā, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no piecpadsmit līdz septiņdesmit euro apmērā.

Latvijas APK 8.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga saskaņā ar likumu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā un vietā. Šī panta otrā daļa nosaka, ka aktiem, kas mīkstina atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem vai atbrīvo no tās, ir atpakaļejošs spēks, tas ir, tie attiecas arī uz pārkāpumiem, kas izdarīti pirms šo aktu izdošanas.

Saskaņā ar Latvijas APK 8.pantā noteikto, /pers. B/ par Latvijas APK 149^6.panta otrajā daļā paredzēto pārkāpumu ir uzliekams naudas sods EUR 14.23 (četrpadsmit euro 23 centi) apmērā.

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $289.^{12}$panta otrās daļas 1.,4.punktu, $289.^{21}$, $289.^{22}$pantu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

n o s p r i e d a

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2014.gada 15.aprīļa spriedumu atstāt negrozītu, /pers. B/ apelācijas sūdzību noraidīt.

/pers. B/ par Latvijas APK 149^6.panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu uzlikt naudas sodu EUR 14,23 (četrpadsmit euro 23 centus).

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sagatavošanas dienā.

Tiesnese	(personiskais paraksts)	I.Amoliņa
Tiesneši	(personiskais paraksts)	I.Brimerberga
	(personiskais paraksts)	A.Nicmane